

VI. Práva vlastníka služebného pozemku.

1. Vlastníku služebného pozemku přísluší předkem právo na přiměřenou náhradu škody;

2. právo naléhati na to, aby odkoupen byl od něho celý pozemek, jestliže pozemek stavbou zavodňovací pozbývá příhodné upotřebitelnosti.

3. Prokáže-li se konečně, že stavby zavodňovací nevyhovují zákonným předpisům, nařídíž politický úřad k žádosti vlastníka služebného pozemku osobě oprávněné, aby závalu odstranila, a jestliže by do ustanovené lhůty se tak nestalo, dejž příslušný úřad závalu odstraniti sám na útraty otálejícího. Není pochyby o tom, že když se takováto intervence úřadu dožaduje, úřadové mohou rozhodnutí své vynésti toliko na základě onoho řízení, jež shoduje se s řízením předepsaným dle zákona v té případnosti, když se jedná o povolení staveb ku používání vody (rozh. ze dne 7. července 1879 č. 538; ostatně viz čl. Řízení vyzývací v právu vodním, Expropiace v právu vodním).

Závody pobočné (Filialky).

I. Pojem.

Pojem živnostenského závodu pobočného není v zákoně definován. Vyplývá však z významu tohoto označení ve mluvě užívaného. V žádném případě nelze, jak § 40 živn. nov. výslovně nařizuje, sklady nebo jiné místnosti sloužící k uchování zboží pokládati za pobočné závody. Jisto jest však, že závod provozující obchod, který zaujímá v sobě nákup, ukládání, přípravu zboží a zaslání jeho zákazníkům na účet hlavního obchodu, jest pokládati za poboční závod obchodu hlavního, ježto takové obchodování obsahuje všechny podstatné body obchodu tvořícího předmět hlavního podniku (rozh. spr. s. dv. ze dne 10. října 1889, č. 3265, sb. »Budwiński« č. 4871). Jest tudíž pobočními závody vyrozumívati každé živnostenské stanovisko, které jsouc ve spojení s hlavním závodem, sleduje jeho živnostenské účely a podporuje je, a sice způsobem, který se již neuskutečňuje uvnitř rámce práv s živnostenským právem spojených (rozhodnutí spr. soud. dv. ze dne 27. března 1885, č. 273, sb. »Budwiński« č. 2478).

II. Povinnost ohlášení.

Poboční závody jest ohlásiti jak živnostenskému úřadu, v jehož obvodu se zřizují, tak tomu, v jehož rejstříku jest hlavní podnik zanešen, a při koncesovaných živnostech jest vymoci vlastní koncesi pro poboční závod u úřadu prve zmíněného. Jestliže při zamýšleném zřízení pobočních závodů nebo skladů jsou tu okolnosti, které podle předpisu živ. ř. nepřipouštějí vydání živnostenského listu (§ 13), pokud se týče rozdělení koncesse, má úřad zřízení pobočního závodu straně s udáním překážky zakázati. Mimo to má úřad také zde, jedná-li se o nějakou novou provozovárnu předsejiti podle ustanovení třetího odstavce živn. ř. (komisionelní ohledání a schválení) (§ 40 živ. ř.).

III. Právo poplatkové.

Ohlášení pobočního závodu u těch úřadů, v jejichž rejstříku hlavní podnik již jest zanesen, podléhá jen obyčejnému kolku z podání (50 kr.), kdežto ohlášení, resp. žádosti za koncesi, jež byly podány u těch úřadů v jichž obvodu se má poboční závod zřídit, podléhají témuž kolku, jako každá přihlašovací žádost svobodné živnosti nebo jako žádost o udělení koncesse (nař. fin. min. ze dne 27. listopadu 1860, č. 265 ř. z.). Vyšší

poplatek než kolik obnáší kolek z podání nemůže býti předepsán, tvoří-li pobočné závody nebo sklady jen pomocný obchod stojící v nutné souvislosti s hlavním již zdaněným podnikem a tudíž samostatné předepsání daní místa nemá (nař. fin. min. ze dne 9. listopadu 1889 č. 30.381).

IV. Právo berní.

1. Daň z výdělku jest zpravidla z každé provozovárny zvláště při pobočných a pomocných závodech všeho druhu, z továrních skladů, z rozličných továren podniku některého a t. d. zvláště vyměřiti.

2. Nalézají-li se však provozovárny v téže poplatné obci, má býti na ně vypadající daň z výdělku v jednu sazbu pojata; mimo tento případ nastává výjimka ze svrchu naznačené zásady jen tehdy, je-li nesamostatný pobočný závod s hlavním závodem v tak nerozlučném spojení, že zvláštní vyšetření jeho střední výnosnosti jeví se nemožným. V tomto případě jest pobočný závod spolu s hlavním závodem na místě poslednějšího spolu zdaniti, ale společné daně rozdělití jest na jednotlivé závody s ohledem na jejich poměrnou důležitost dle volného uvážení.

3. O tom, jsou-li tu zákonné podmínky pro jednotné zdanění více ústavů, rozhoduje finanční zemský úřad ku návrhu komisi v tomto případě přidělených nebo ku žádosti poplatníka, která však nejméně 6 měsíců před počátkem dotyčného zdaňovacího období musí býti podána, a v instanci odvolací, nebo, nalézají-li se jednotlivé pobočné ústavy v rozličných zemích, ministerstvo financí (§ 37 ber. z.).

4. Nenalézá-li se při dolech, továrnách nebo jiných podnicích zařízených ku průmyslové výrobě provozovárna v místě sídla podnikatelova, předepíše se 200/0 daní vyměřených ze všech daní povinných podniků v obci sídla podnikatelova, ostatních 800/0 v obci, v níž jest provozovárna.

5. Nalézají-li se provozovárny právě jmenovaných podniků ve více obcích, předepíše se 80procentní podíl vypadající daně v obcích, ve kterých se provozovárny nalézají, dle spolupůsobení jednotlivých provozováren k celkovému výtěžku podniku.

6. Nedá-li se spolupůsobení jednotlivých provozováren vzhledem k celkovému výnosu vyšetřiti, jest za to míti, že tytéž zúčastní se na celkovém výnosu v poměru obnosů užitých zde ku služnému, mzdě a tantiémám (§ 102 ber. zák.).

7. Ve případě, že domácí podnik má pobočný závod v cizině, nelze tuto část podniku v tuzemsku zdaniti, pokud se z něho v cizině podobná daň, to jest výdělková nebo živnostenská daň, vybírá; přece však jest nejméně čtvrtinu daně odpovídající celému podniku v tuzemsku zapraviti. Výkaz o existenci provozováren výrobních míst v cizině, jakož i o skutečnosti (pravosti) a rozsahu zahraničního zdanění má podati poplatník (§ 9, odst. 2 ber. z.).

Závory při železničních.

I. Účel železničních závor.

Vede-li železnice přes veřejné cesty, mosty nebo hráze, mají železniční podniky pečovati o přiměřené jich uzavření a každému úřednímu nařízení v tomto směru vyhověti. Podobně má býti o uzavření železnice postaráno tam, kde veřejná cesta jde přes trať železniční nebo do této ústí, nebo kde vůbec, jako na př. na stanicích, z ohledů veřejných dle nařízení příslušných úřadů jest nutno dráhu uzavřiti (§ 10 d) žel. zák.